

УДК 35.078.1

DOI 10.33244/2521-1196.14.2019.86-94

В. Г. Чорна,*к.ю.н., доцент,**ДВНЗ «Київський національний**економічний університет**імені Вадима Гетьмана»,***ORCID ID 0000-0002-6072-0283**

ДЕТЕРМІНАНТА ОБМЕЖЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРАВІ

У цій науковій статті досліджено правову природу та виокремлено особливості теоретико-правової категорії «обмеження». Автором виділено ознаки та акцентовано увагу на особливостях досліджуваного поняття як філософської правової категорії. Стверджується, що обмеження існують у кожній галузі права.

Ключові слова: обмеження, адміністративне право, органи публічної влади, адміністративно-правове регулювання, механізм.

В. Г. Чорная. Детерминанта ограничений в административном праве

В данной научной статье исследована правовую природу и выделены особенности теоретико-правовой категории «ограничения». Автором выделены признаки и акцентировано внимание на особенностях исследуемого понятия как философской правовой категории. Утверждается, что ограничения существуют в каждой отрасли права.

Ключевые слова: ограничения, административное право, органы публичной власти, административно-правовое регулирование, механизм.

Метою статті є визначення змісту обмежень в адміністративному праві.

Постановка проблеми. Термін «обмеження» використовується в різних значеннях, що продиктовано особливістю його застосування, діяльністю органів публічної влади, правовим статусом суб'єкта, втіленням у відповідних нормах права, причому ці норми регулюють усі галузі права. На сьогодні зустрічається постійне ототожнення таких правових понять, як «правові обмеження» та «обмеження прав і свобод». Разом з тим вважаємо, що ці поняття є родовидовими, де правові обмеження є родовим поняттям, а обмеження прав – видовим. Водночас у разі тлумачення досліджуваного поняття потрібно враховувати особливості сфери його використання, що в подальшому визначає специфіку його застосування, суб'єктів застосування. Також варто зазначити, що обмеження не можуть порушувати права та інтереси суб'єктів права, вони можуть лише звужувати поведінку останніх.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання правових обмежень людини і громадянина свого часу були предметом досліджень П. П. Андрушко, Ю. В. Градової, Я. А. Колінко, С. О. Кузніченка, П. М. Рабіновича, О. А. Савченко, М. В. Савчина, М. Ф. Селівона, М. І. Хавронюка.

Основні результати дослідження. Лексичне значення слова «обмеження» – «Дія за значенням обмежити» [1]; «Правило, настанова, що обмежує чийсь права, дії тощо» [2].

У словнику В. Даля обмеження визначається як «грань, межа, кордон; утримання у відомих рамках, межах; правило, що обмежує будь-які права, дії; сором певними умовами; лімітування сфери діяльності, звуження можливостей та ін.» [3, с. 647–648].

У тлумачних словниках російської мови наводяться такі визначення поняття «обмеження»: «1) це утримання в якихось рамках, межах, обумовленість будь-чим, спосіб скоротити охоплення чогось; правило, що обмежує будь-які дії, права» [4, с. 444]; «2) лімітувати, звести до чогось (можливості, сферу діяльності та ін.), звузити (можливості, права тощо), ущемити, поставити в рамки, поставити межу чогось, утримування в певних межах, припинення» [5, с. 305].

«Великий юридичний енциклопедичний словник» визначає «обмеження» як «визначені в законах та інших нормативних актах, рішеннях державних органів рамки, межі, за які не повинна виходити діяльність суб'єктів» [6, с. 391].

Визначаючи зміст поняття «обмеження», А. В. Тарасов свідчить про існування двох основних смислових граней, що входять у зміст цього поняття. По-перше, обмеження є виключенням із загальної сукупності прав і свобод людини, належних йому деяких прав. Таке виключення, тобто кількісне зменшення існуючих прав і свобод людини, відбувається з різних об'єктивних чи суб'єктивних причин, що мають, як правило, політичний характер, наприклад під час введення режиму надзвичайного або воєнного стану. По-друге, обмеження являють собою звуження обсягу і (або) змісту конкретних прав і свобод шляхом встановлення просторових меж, тимчасових рамок, кола осіб або певних варіантів поведінки індивідів [7].

Професор В. П. Камишанський стверджує, що «обмеження не тягнуть вилучення правочинів. Вони стримують уповноважену особу, створюють перешкоди у здійсненні окремих суб'єктивних прав» [8].

В. В. Борисов зазначає, що обмеження – це необхідні зразки правової поведінки: «Правопорядок – правило. Правило є обмеження. Обмеження є мірило свободи особистості» [9, с. 69]. Звідси випливає, що правові обмеження необхідно розглядати перш за все стосовно проблеми конкретних інтересів конкретних суб'єктів права, а вже потім (як один з різновидів цієї проблеми) стосовно самих суб'єктивних прав. Це один бік питання. Інший полягає в тому, що у процесі розуміння правових обмежень як певного роду кордонів, що характеризують лише обсяг прав, за рамками їхньої дії залишаються відносини здійснення влади. Адже саме обмеження є одним з провідних елементів системи стримувань і протигау у процесі поділу влади. Тобто поняття «правові обмеження» включає в себе не тільки обмеження прав фізичних осіб, а й інтересів особистості, прав і повноважень юридичних осіб та меж влади держави. Тим більше саме поняття «обмеження» означає «правило, що обмежує якісь права, дії» [4, с. 404].

Отже, у загальному розумінні під обмеженням пропонуємо розуміти вплив правових засобів на поведінку суб'єкта відповідно до правових норм [10].

Тож особливостями поняття «обмеження» є таке:

- 1) визначає межі дозволеної поведінки суб'єкта;
- 2) застосовується лише на підставі чіткої правової регламентації, що знаходить своє вираження у відповідних нормативно-правових актах;
- 3) не має визначеної сфери застосування, тобто є полігалузевим поняттям;

4) суб'єктом застосування є уповноважений орган публічної влади;

5) суб'єктом-адресатом є відповідна фізична чи юридична особа, поведінку та діяльність якої необхідно спрямувати у чітко визначені правові межі [11; 12].

Водночас потрібно зазначити, що поняття «обмеження» є родовим поняттям, видовими елементами якого виступають «правові обмеження» та «обмеження права».

Теоретики права більш ґрунтовно підходять до визначення категорії «правові обмеження», виділяючи їхні ознаки, особливості та вказуючи на сферу застосування.

Таким чином, правові обмеження можна розглядати як спосіб вираження суб'єктивних прав та обов'язків суб'єкта.

О. С. Пучнин у своєму дисертаційному дослідженні «Принуждение и право» відстоював точку зору, що держава і суспільство організують апарат цілеспрямованого психічного примусу, який зміцнює і виправляє духовне етичне пробудження людини. Будь-які правовий стимул і обмеження потрібно розглядати як факти психічного примусу. Людина з усталеною традицією самовладання реагує на стимули й обмеження позитивно і виправдовує застосування необхідної примусовості інститутів, що відповідають принципам права: справедливості, свободі й рівності. Тиск правових законів на свідомість і вільну волю індивіда зі зрілою правосвідомістю відчувається з легкістю власного рішення. Право містить у собі ідею обмеження і збалансування всіх соціальних сил. Нормативне закріплення обмеження будь-яких соціальних сил формує інститут обмеження сили. Однією з цілей розгортання зазначеної ідеї є держава. Саме вона існує частиною інституту обмеження сили, оскільки є балансиром для попередження домінування інших соціальних сил. Найбільш чітко ідея обмеження сили в державі проявляється у феномені поділу влади. Держава силою своїх інститутів примусово проводить у життя правові приписи, чим виховує індивідів щодо позитивного сприйняття права. Тільки формування зрілої правосвідомості здатне привести до того, щоб людина могла без зовнішнього (державного) примусу органічно сприймати право і керуватися ним у своїх вчинках. Тому в цьому сенсі держава є обхідним шляхом до права або наділення людини громадянською свободою [13].

Правові обмеження як засіб правового характеру можуть мати не лише негативний бік, а й позитивні риси. Так, наприклад, С. С. Алексєєв писав: «Як показує загальний аналіз психологічного механізму правового регулювання, позитивні зобов'язання ... все ж більшою мірою пов'язані зі змушуванням, а не із стимулюванням поведінки людей» [14, с. 260].

Правові обмеження виражаються у вигляді прескредитивної інформації і означають «правове стримування протизаконного діяння, що створює умови для задоволення інтересів контрсуб'єкта і громадських інтересів в охороні та захисті». Правові обмеження – це завжди встановлення меж у праві. У їхніх межах суб'єкти можуть діяти. Обмеження також можуть проявлятися як виключення певних можливостей у діяльності осіб, тобто вилучення суб'єктивних прав. Характеристика правових обмежень ближча до характеристики інституту обмеження сили, ніж до поняття стимулів. Однак і те, й інше є його складниками. Обмеження супроводжується постійною негативною правовою мотивацією. Правові обмеження під час впливу на людину пробуджують в останньої негативні емоції, відторгнення. Воля індивіда не залежить від того, що він отримає у разі дотримання обмеження, як у випадку стимулювання, а відкрито примушують суб'єкта щось не робити. Причина відсутності патологічно-хворобливого сприйняття обмежень у масовому варіанті полягає в поєднанні стимулів і обмежень. Складна

компілятивна структура мотиваційного впливу права, де обмеження компенсується стимулами, відповідає принципу «багога і пряника», що в цілому наближається до збалансованої [13, с. 79].

І. А. Ільїн зазначав: «Обмежуючи свободу кожного відомими межами, право забезпечує йому безтурботне і спокійне користування своїми правами, тобто гарантує йому свободу всередині цих меж. Свобода кожної людини визначається лише до тієї межі, від якої починається свобода інших людей. Прагнучи встановити ці межі, право сприяє тому, щоб у спільному житті людей запанував порядок, заснований на свободі» [15, с. 96].

Т. О. Коломоєць, досліджуючи теорію адміністративного примусу, зазначає, що всі правові обмеження:

– по-перше, є зовнішнім фактором, який впливає на інтерес суб'єктів правовідносин, у їхній основі полягає взаємодія зовнішніх юридичних умов, що стримують, лімітують, і внутрішньої структури особи;

– по-друге, це не будь-який, а інформаційно-цілеспрямований вплив, що передбачає свідому зміну поведінки суб'єктів у юридичній сфері. Саме тому потрібно погодитися з О. В. Малько, що розуміння обмеження у праві й обмеження у буденному житті варто розмежовувати, оскільки останнє – це будь-який фактор, що перешкоджає, а у першому – це лише такі стримувальні засоби, які запроваджуються у праві з метою упорядкування суспільних відносин і мають перспективний характер. При цьому не варто ставити знак рівняння між правовими обмеженнями і так званими фактичними обмеженнями певних дій, у вигляді яких можуть виступати фінансові, економічні та інші засоби;

– по-третє, на інформаційно-психологічному рівні правові обмеження є лише негативним засобом (заборона, заходи покарання, обов'язки) і не включають засоби позитивні. Вони мають усі ознаки примусових засобів: застосовуються всупереч бажанням і волевиявленням особи, можуть бути доповнені силою. Вони відіграють подвійну роль: негативну стосовно власних інтересів суб'єкта і позитивну – у правовому регулюванні поведінки, бо спрямовані у підсумку на забезпечення соціально-корисних інтересів суб'єктів, суспільства загалом;

– по-четверте, правовими обмеженнями в інформаційно-психологічному розумінні потрібно вважати насамперед конкретні (первинні) заходи (заборони, обов'язки, стягнення), а не юридичні норми, інститути, в які конкретні засоби втілюються й завдяки цьому поповнюються правообмежувальним змістом.

Результати дослідження. Отже, як бачимо, правові обмеження (обмеження у праві) – це правові стримування протизаконного діяння (можна додати і надзвичайних ситуацій), які створюють умови для задоволення інтересів суспільства в охороні та захисті; це визначені у праві межі, в яких суб'єкти повинні діяти; винятки певних можливостей у діяннях осіб. Формою прояву правових обмежень є державно-правовий примус, бо він повністю увібрав у себе всі ознаки першого й залежно від сфери реалізації конкретизує набуті ознаки.

Утім вважаємо, що правові обмеження – це не завжди протиправні дії. Правові обмеження можуть полягати і в утриманні від вчинення певних дій, і в добровільному на власний розсуд обмеженні своїх прав. Так, наприклад, закони України «Про запобігання корупції» та «Про державну службу» містять перелік таких адміністративно-правових обмежень. Також потрібно зазначити, що здебільшого правові обмеження є чітко регламентованими, що полягає в наявності певної норми права, яка встановлює це обмеження.

Правові обмеження як вид стимулювання, на нашу думку, можна розглядати лише в розрізі дотримання встановлених норм. Тобто суб'єкт самостійно, усвідомлено дотримується встановлених правовими нормами обмежень і не порушує їх, що унеможливує настання юридичної відповідальності.

Водночас, якщо співвідносити поняття «правові заборони» та «правові обмеження», варто зазначити, що за своїм змістом заборона в будь-якому випадку створює певні правові обмеження для суб'єкта, тоді як застосування правових обмежень до особи не означає виникнення заборони щодо предмета правових обмежень. Саме тому вважаємо, що поняття «заборона» та «правові обмеження» мають одну спільну ознаку – утримання суб'єкта від вчинення певних дій. Однак заборона передбачає повне та постійне позбавлення права особи, продиктоване її поведінкою, в той час як правові обмеження є тимчасовим правовим заходом, метою якого є утримання суб'єкта від вчинення відповідних дій; правові обмеження виникають у зв'язку із вступом особи у відповідні відносини, зумовлені особливостями її діяльності.

Таким чином, обмеження є загальною правовою категорією, тоді як правові обмеження – це конкретизовані способи впливу на поведінку індивіда чи групи осіб, які реалізуються на підставі правових норм органами влади з метою захисту прав та інтересів суб'єктів.

Розглядаючи юридичну природу адміністративно-правових обмежень, потрібно зазначити, що вони можуть застосовуватися не лише з метою визначення меж прав і свобод фізичних та юридичних осіб, але й стосовно інших суб'єктів – органів публічної адміністрації через застосування до посадових та службових осіб відповідних адміністративно-правових обмежень, у той час як зазначені суб'єкти діють в інтересах і від імені держави та її публічних органів.

Досліджуючи юридичну природу адміністративно-правових обмежень та узагальнюючи вищевикладене, можемо констатувати, що юридична природа адміністративно-правових обмежень впливає з їх особливостей, які:

- 1) нерозривно пов'язані зі стимулами (протиставлені обмеженням);
- 2) ситуативне застосування правових обмежень та правових стимулів застосовується у ході правового регулювання та впливає на його результативність;
- 3) адміністративно-правові обмеження є своєрідною межею, з порушенням якої настає адміністративна відповідальність, що проявляється в застосуванні щодо осіб, які порушили обмеження негативних наслідків;
- 4) поряд із стимулами застосовується поняття заборона; заборона є наступним етапом застосування обмежень;
- 5) адміністративно-правові обмеження знаходять своє місце у відповідних приписах, зміст яких і вказує на необхідність їхнього застосування;
- 6) спричиняють виникнення нових прав та обов'язків у суб'єкта;
- 7) адміністративно-правові обмеження є частиною системи правових засобів, які в діалектичній єдності виступають як субстанціональні феномени і технологічні явища процедурного змісту [16].

Висновки. Отже, підсумовуючи вищевикладене, вважаємо, що адміністративно-правові обмеження – це визначені нормативно-правовими актами заходи адміністративно-правового характеру, спрямовані на координацію поведінки та дій суб'єкта-адресата у відповідні межі, визначені його правовим статусом у системі публічного адміністрування.

Ознаки адміністративно-правових обмежень:

1) знаходять своє вираження в обов'язках, заборонах, застосуванні заходів відповідальності, виражених у відповідних адміністративно-правових, кримінально-правових, цивільно-правових та дисциплінарних нормах законодавства, тобто мають правообмежувальну природу;

2) є полігалузевим способом правового регулювання адміністративно-правових відносин;

3) визначають межі, міру свободи вибору дій суб'єкта, яка починається там, де закінчується свобода вибору іншого;

4) знаходять своє вираження через захист прав і свобод від зловживань з боку іншого суб'єкта, дії якого посягають на гарантовані державою права, свободи та законні інтереси;

5) суб'єктом застосування є уповноважений суб'єкт публічної адміністрації, а суб'єктом-адресатом – фізична чи юридична особа, стосовно якої застосовуються відповідні обмеження;

6) не допускають виникнення правового конфлікту між суб'єктами адміністративно-правових відносин;

7) створюють мотивованість примусового підкорення волі;

8) правові обмеження стримуються правовими стимулами, а правові стимули стримуються правовими обмеженнями;

9) застосування адміністративно-правових обмежень спонукає індивіда до відповідної поведінки та вчинення необхідних дій;

10) ціллю є обмеження волі суб'єкта-адресата в ухваленні відповідних рішень;

11) спрямовані на створення позитивної правової мотивації в особи, щодо якої застосовується цей засіб;

12) є запорукою утримання від соціально шкідливих дій, які створюють певні зобов'язання та обов'язки;

13) має обов'язкову нормативну визначеність;

14) поряд із заохоченнями, обов'язками, відповідальністю виступає засобом, який гарантує дотримання прав і свобод контрсуб'єкта;

15) знаходить прояв у таких психофізичних реакціях, як: страх перед покаранням, можливість подальшого застосування примусу, стримування від вчинення відповідних дій, погроза застосування заходів відповідальності тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Словник української мови: Академічний тлумачний словник (1970–1980) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/>

2. Словник української мови : в 11 т. – Том 5 / ред. кол. : І. К. Білодід (гол.) та ін. ; АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. – Київ : Наукова думка. – 1974. – 840 с.

3. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. – Т. 2 / В. Даль. – СПб.; М., 1881. – 812 с.

4. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М. : Азбуковник, 1999. – 944 с.

5. Александрова З. Э. Словарь синонимов русского языка / З. Э. Александрова. – М. : Русский язык, 2001. – 568 с.

6. Барихин А. Б. Большой юридический энциклопедический словарь / А. Б. Барихин. – М. : Книжный мир, 2003. – 720 с.
7. Тарасов А. В. Ограничение конституционных прав и свобод человека в условиях особых правовых режимов в Российской Федерации : дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституционное право; муниципальное право» / Тарасов А. В. – Санкт-Петербург, 2006. – 189 с.
8. Земельний кодекс України : від 25.10.2001 № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3–4.
9. Борисов В. В. Правовой порядок развитого социализма: вопросы теории / В. В. Борисов. – Саратов, 1977. – 408 с.
10. Чорна В. Г. Особливості поняття «обмеження» як теоретико-правової категорії в праві / В. Г. Чорна // Правове регулювання економіки. – 2017. – № 16. – С. 102–106.
11. Чорна В. Г. Теоретико-правові підходи до визначення поняття та змісту правових обмежень в адміністративному праві / В. Г. Чорна // Visegrad journal on human rights. – 2017. – № 5–6. – С. 230–235.
12. Чорна В. Г. Форми реалізації обмежувальних норм адміністративного права / В. Г. Чорна // Підприємство, господарство і право. – 2018. – № 8. – С. 123–127.
13. Пучнин А. С. Принуждение и право : дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория права и государства; история права и государства; история политических и правовых учений» / Пучнин А. С. – Тамбов : Тамбовский государственный университет им. Г. Р. Державина, 1999. – 234 с.
14. Алексеев С. С. Общие дозволения и общие запреты в советском праве / С. С. Алексеев. – М., 1989. – 288 с.
15. Ильин И. А. Общее учение о праве и государстве (фрагменты) / И. А. Ильин // Правоведение. – 1992. – № 3. – С. 96.
16. Чорна В. Г. Юридична природа, поняття і ознаки адміністративно-правових обмежень / В. Г. Чорна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2018. – № 33. – С. 56–60.

REFERENCES

1. Slovník ukrajinských slov : Akademický tlumačný slovník (1970–1980) [Ukrainian Language Dictionary: Academic Explanatory Dictionary (1970–1980)]. – Retrieved from : <http://sum.in.ua/> [in Ukr.].
2. Bilodid I. K. (Ed.) (1974), Slovník ukrajinských slov [Ukrainian Language Dictionary] (Vol. 5). Naukova dumka, Kiev [in Ukr.].
3. Dal', V. (1881), Tolkovyy slovar' zhivogo velikorusskogo yazyka [Explanatory dictionary of the living Great Russian language] (Vol. 2). St. Petersburg; Moscow [in Russ.].
4. Ozhegov, S. I. & Shvedova, N. YU. (1999), Tolkovyy slovar' russkogo yazyka [Explanatory dictionary of the Russian language], Azbukovnik, Moscow [in Russ.].
5. Aleksandrova, Z. E. (2001), Slovar' sinonimov russkogo yazyka [Dictionary of synonyms of the Russian language], Russkiy yazyk, Moscow [in Russ.].
6. Barikhin, A. B. (2003), Bol'shoy yuridicheskiy entsiklopedicheskiy slovar' [Large legal encyclopedic dictionary], Knizhnyy mir, Moscow [in Russ.].

7. Tarasov, A. V. (2006), Ogranicheniye konstitutsionnykh prav i svobod cheloveka v usloviyakh osobykh pravovykh rezhimov v Rossiyskoy Federatsii : diss ... kand. jurid. nauk [A. Tarasov, Restriction of constitutional rights and freedoms of a person in the conditions of special legal regimes in the Russian Federation : dissertation of candidate of juridical sciences], St. Petersburg, 189 p. [in Russ.].

8. Land Code of Ukraine. (2001, October 25), Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukraine. 3–4 [in Ukr.].

9. Borisov, V. V. (1977), Pravovoy poryadok razvitogo sotsializma: voprosy teorii [The legal order of developed socialism: theory issues], Saratov [in Russ.].

10. Chorna, V. H. (2017), «Features of the concept of «limitation» as a theoretical and legal category in the law», Pravove rehulyuvannya ekonomiky, No 16, pp. 102–106 [in Ukr.].

11. Chorna, V. H. (2017), «Theoretical and legal approaches to the definition of the concept and content of legal restrictions in administrative law», Visegrad journal on human rights, No 5–6, pp. 230–235 [in Ukr.].

12. Chorna, V. H. (2018), «Forms of implementation of restrictive norms of administrative law», Pidpryyemstvo, gospodarstvo i pravo, No 8, pp. 123–127 [in Ukr.].

13. Puchnin, A. S. (1999), Prinuzhdeniye i pravo : diss. na soisk. uch. step. kand.. jurid. nauk [Coercion and law : dissertation awarding the Degree of Candidate of Juridical Sciences], Tambov, 234 p. [in Russ.].

14. Alekseyev, S. S. (1989), Obshchiye dozvoleniya i obshchiye zaprete v sovetskom prave [General permissions and general prohibitions in Soviet law], Moscow [in Russ.].

15. Il'in, I. A. (1992), «General doctrine of law and the state (fragments)», Pravovedeniye, No. 3, pp. 96 [in Russ.].

16. Chorna, V. H. (2018), «Juridical nature, understanding and signs of administrative and legal constraints», Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu, No 33, pp. 56–60 [in Ukr.].

V. G. Chorna. Determinant of restrictions in the administrative law

Administrative and legal constraints are legal acts determined by regulatory acts aimed at coordinating the behavior and actions of the addressee in the appropriate boundaries defined by his legal status in the system of public administration.

Signs of administrative and legal constraints are: 1) they find expression in the duties, prohibitions, application of measures of responsibility, expressed in the relevant administrative-legal, criminal-law, civil-law and disciplinary norms of the law, that is, they have a restrictive nature; 2) is a branch of the legal regulation of administrative-legal relations; 3) determine the limits, the extent of the freedom to choose the actions of the subject, which begins where the freedom to choose another; 4) find their expression through the protection of rights and freedoms from abuse by another entity whose actions infringe upon state-guaranteed rights, freedoms and legitimate interests; 5) the subject of the application is an authorized subject of public administration, and the addressee is the natural or legal person in respect of which the relevant restrictions apply; 6) do not allow the emergence of a legal conflict between the subjects of administrative-legal relations; 7) create the motive of compulsory conquest of the will; 8) legal restrictions are constrained by legal incentives, and legal incentives are constrained by legal constraints; 9) application of administrative and legal restrictions prompts the individual to appropriate behavior and to take necessary

actions; 10) the purpose is to restrict the will of the addressee in making the appropriate decisions; 11) aimed at creating a positive legal motivation from a person in respect of whom this tool is used; 12) is a guarantee of refraining from socially harmful acts that create those or other obligations and responsibilities; 13) has mandatory normative certainty; 14) along with incentives, duties, responsibility acts as a means to ensure respect for the rights and freedoms of the counter-party; 15) is manifested in such psychophysical reactions as: fear of punishment, the possibility of further coercion, deterrence of the appropriate actions, the threat of the use of liability measures, etc.

Key words: restrictions, administrative law, public authorities, administrative and legal regulation, mechanism.

Стаття надійшла до редколегії 18 квітня 2019 року